

Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

“The Dialogue Within Man”

(1) שמואל א פרק טז

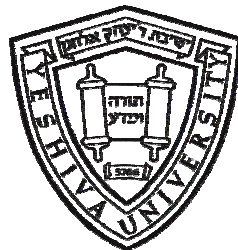
(2) שמואל א פרק יז

(3) תהילים פרק ח

(4) בראשית רבה (וילנא) פרשה ח

(5) גמרא מסכת שבת (פח):

The Lonely Man of Faith- (6)
(R. Joseph B. Soloveitchik)

Mrs. Rachel Besser

כא' אדר תשס"ז • 3/11/07

1) שמואל א' – פרק טז'

- (יד) וְרוּחַ יְקֹנֶה אֶת שָׂאוֹל וּבִעֲתָתוֹ רוּחַ רָעָה מֵאֵת יְקֹנֶה:
- (טו) וַיִּי אֶמְרוּ עֲבָדֵי שָׂאוֹל אֵלָיו הֲנֵה נָא רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה מִבְּעֵתְךָ:
- (טז) וַיֹּאמֶר נָא אֵד נִנְו עֲבָדֶיךָ לְפָנֶיךָ וּבְקִשׁוֹ אִישׁ יִדַע מִנְּגוֹן כְּפִנּוֹר וְהָיָה בְּהִיּוֹת עֲלֶיךָ רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה וְנִנְו כִּיְדוֹ וְטוֹב לְךָ: פ
- (יז) וַיִּי אֶמְרוּ שָׂאוֹל אֶל עֲבָדָיו כֹּאֵו נָא לִי אִישׁ מִיִּטִּיב לְנַגֵּן וְהִבִּיאֹתֶם אֵלָי:
- (יח) וַיַּעַן אֶתְד מִהַנְּעָרִים וַיִּי אֶמְרוּ הֲנֵה רָאִיתִי בֶן לִישֵׁי בֵּית הַלְחָמִי יִדַע נַגֵּן וְגַבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר וְאִישׁ תֹּאֵר וַיִּקֵּן עֲמּוֹ:
- (יט) וַיִּשְׁלַח שָׂאוֹל מַלְאָכִים אֶל יִשֵׁי וַיִּי אֶמְרוּ שְׁלַחְהוּ אֵלָי אֶת דָּוִד בְּנֵךְ אֲשֶׁר בְּצֹאן:
- (כ) וַיִּשְׁחַ וְיִשֵׁי חֲמוֹר וְנֹאֵד יָו וְגַדִּי עֲזִים אֶתְד וַיִּשְׁלַח בְּיַד דָּוִד בְּנּוֹ אֶל שָׂאוֹל:
- (כא) וַיָּבֵא דָוִד אֶל שָׂאוֹל וַיַּעַמְד לְפָנָיו וַיֹּאֲהִבְהוּ מֵאֵד וַיְהִי לוֹ בֵּן שָׂא כְלִים:
- (כב) וַיִּשְׁלַח שָׂאוֹל אֶל יִשֵׁי לֵאמֹר יַעַמְד נָא דָוִד לְפָנָי כִּי מִצָּא חַן בְּעֵינָי:
- (כג) וְהָיָה בְּהִיּוֹת רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה אֶל שָׂאוֹל וְלָקַח דָּוִד אֶת הַכְּנּוֹר וְנִנְו כִּיְדוֹ וְרוּחַ רָעָה לּוֹ וְסָרְה מֵעַלָיו רוּחַ הַרָעָה: פ

2) שמואל א' – פרק יז'

- (לד) וַיִּי אֶמְרוּ דָוִד אֶל שָׂאוֹל רֵעָה הִיָה עֲבָדְךָ לְאָבִיו בְּצֹאן אוֹ וְכָא הָאֵרִי וְאֵת הַדּוֹב וְנִשְׂאָ שֶׁה מִהַעֲדָר:
- (לה) וַיִּצְאֵתִי אַחֲרָיו וְהַכְּתִיו וְהַצְלֵתִי מִפְּיוֹ וַיִּקַּם עָלַי וְהַחֲזַקְתִּי בְּזַקְנוֹ וְהַכְּתִיו וְהַמִּיתִיו:
- (לו) גַּם אֶת הָאֵרִי גַם הַדּוֹב הִפָּה עֲבָדְךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הַעֲרַל הַזֶּה כַּאֲחַד מֵהֶם כִּי חָרַף מַעֲרַכְתָּ אֶל הַיָּם חַיִּים: ס
- (לז) וַיִּי אֶמְרוּ דָוִד יִקֵּן אֲשֶׁר הַצְּלֵנִי מִיַּד הָאֵרִי וּמִיַּד הַדּוֹב הוּא יִצְלֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה ס וַיִּי אֶמְרוּ שָׂאוֹל אֶל דָּוִד לֵךְ וַיִּקֵּן יְהִיָה עִמָּךְ:
- (לח) וַיִּבְלַשׁ שָׂאוֹל אֶת דָּוִד מְדִיו וְנָתַן קוֹבַע נָחַ שֵׁת עַל רֹאשׁוֹ וְיָלְבַשׁ אֶת שַׁרְיוֹן:
- (לט) וַיַּחֲגֹר דָּוִד אֶת חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדְיּוֹ וַיֵּלֵךְ לְלָכֵת כִּי לֹא נִסָּה וַיִּי אֶמְרוּ דָוִד אֶל שָׂאוֹל לֹא אוֹכַל לְלָכֵת בְּאֵלָהָ כִּי לֹא נִסִּיתִי וַיִּסְרַם דָּוִד מֵעַלָיו:
- (מ) וַיִּשְׁחַ מִקְלוֹ בְּיַדוֹ וַיִּבְחַר לוֹ חַמְשָׁה חַלְקִים אֲבָנִים מִן הַנַּחַל וַיִּשָּׂם אֹתָם בְּכִלְיֵי הַרְעִים אֲשֶׁר לוֹ וּבִכְלִיוֹט וְקָלְעוֹ כִּיְדוֹ וַיַּגִּשׁ אֶל הַפְּלִשְׁתִּי:
- (מא) וַיַּלְךְ הַפְּלִשְׁתִּי הַלֵּךְ וְקָרַב אֶל דָּוִד וְהָאִישׁ בֵּן שָׂא הַצֵּנָה לְפָנָיו:
- (מב) וַיִּבְשַׁת הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאָה אֶת דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ כִּי הָיָה נַעַר וְאֶדְמָנִי עִם זָפָה מִרְאָה:
- (מג) וַיִּי אֶמְרוּ הַפְּלִשְׁתִּי אֶל דָּוִד הַקְּלָב אֲנִי כִּי כִּי אֵתְהָ כָא אֵלַי בְּמַקְלוֹת וַיִּקְלַל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת דָּוִד בְּאֵלֵי הָיָו:
- (מד) וַיִּי אֶמְרוּ הַפְּלִשְׁתִּי אֶל דָּוִד לָכֵה אֵלַי וְאֵתְהָ אֶת בְּשָׁרְךָ לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבַהֲמַת הַשָּׂדֶה: ס
- (מה) וַיִּי אֶמְרוּ דָוִד אֶל הַפְּלִשְׁתִּי אֵתְהָ כָא אֵלַי בְּחַרְבְּ וּבַחֲנִית וּבְכִידּוֹן וְאֲנִי כִּי כָא אֵלַיךְ בְּשָׂם יִקֵּן אֶתְהָ אֵלַי הַיָּמָּה וְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָרַפְתָּ:
- (מו) הַיּוֹם הַזֶּה יִסְרַךְ יִקֵּן וְנִבְרִי וְהַפִּיתֶךָ וְהִסָרְתִּי אֶת רֹאשְׁךָ מֵעַלְיֶךָ וְנָתַתִּי פָגְרְךָ מִתְּחִיל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיִּת הָאָרֶץ וַיַּדְעוּ כָל הָאָרֶץ כִּי יִשׁ אֶל הַיָּם לְיִשְׂרָאֵל:
- (מז) וַיַּדְעוּ כָל הַקְּהָל הַזֶּה כִּי לֹא בְחַרְבְּ וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יִקֵּן כִּי לִיקֵן וְכָה מִלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיַדְנוֹ:

3) תהילים – פרק ח'

- (א) לְמַנְצַחַת עַל הַגִּיתִית מִזְמוֹר לְדָוִד:
- (ב) יִקֵּן וְנִבְרִי מֵהָ אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְה הוֹדֶךָ עַל הַשָּׁמַיִם:
- (ג) מִפְּי עוֹלָלִים וַיִּקְוִים יִסְדַּח עֵז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיְבֵי וּמַתְנַקֵּם:
- (ד) כִּי אֶרְאָה שְׁמֶיךָ מַעֲשֵׂי אֲצַבַּע תִּיךָ יָרַח וְכּוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנֹתָה:
- (ה) מֵהָ אֲנוּשׁ כִּי תִזְכְּרוּ וּבִן אֲדָם כִּי תִפְקְדֻנּוּ:
- (ו) וּתְחַסְּרֵהוּ מֵעַט מֵאֵל הַיָּם וְכָבוֹד וְהַדָּר תַּעֲשֶׂרְהוּ:
- (ז) תִּמְשִׁלְהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כִּל שִׁתָּה תַחַת רַגְלָיו:
- (ח) צִנְה וְאֵלְפִים פְּלֶם וְגַם בְּהַמּוֹת שְׂדֵי:
- (ט) צַפּוֹר שְׁמַיִם וְדַגִּי הַיָּם עֵבֶר אֶרְחוֹת יָמִים:
- (י) יִקֵּן וְנִבְרִי מֵהָ אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

4) בראשית רבה – פרשה ה'

ו ר' הונא בשם רבי איבו אמר בדעת בראו, שברא צרכי מזונותיו ואח"כ בראו, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבון העולם (שם /תהלים/ ח) מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו, הדא עקתא להן מבריא, אמר להון א"כ צונה ואלפים כלם וגו' למה נבראו, צפור שמים ודגי הים למה נבראו, משל למלך שהיה לו מגדל מלא כל טוב ואין לו אורחים מה הנאה יש למלך שמלאו, אמרו לפניו רבוננו של עולם (שם /תהלים ח/) ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ עבדו מה דהני לך.

5) גמרא – מסכת שבת (פה):

אמר רבי יהושע בן לוי: בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, מה לילוד אשה בינינו? אמר להן: לקבל תורה בא. אמרו לפניו: חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם, אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? +תהלים ח+ מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו +תהלים ח+ ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים! - אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: החזיר להן תשובה! אמר לפניו: רבוננו של עולם, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה - +שמות כ+ אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אמר להן: למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, תורה למה תהא לכם? שוב מה כתיב בה - לא יהיה לך אלהים אחרים, בין הגויים אתם שריון שעובדין עבודה זרה? שוב מה כתיב בה - כבוד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם? שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנב, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם? מיד הודו לו להקדוש ברוך הוא, שנאמר +תהלים ח+ ה' אדונינו מה אדיר שמך וגו'

The Lonely Man of Faith- (R. Joseph B. Soloveitchik) (6)

Adam I
 There is no doubt that the term "image of God" in the first account refers to man's inner charismatic endowment as a creative being. Man's likeness to God expresses itself in man's striving and ability to become a creator. Adam I, who was fashioned in the image of God, was blessed with great drive for creative activity and immeasurable resources for the realization of this goal, the most outstanding of which is the intelligence, the human mind, capable of confronting the outside world and inquiring into its

complex workings. In spite of the boundless divine generosity providing man with many intellectual capacities and interpretive perspectives in his approach to reality, God, in imparting the blessing to Adam the first and giving him the mandate to subdue nature, directed Adam's attention to the functional and practical aspects of his intellect through which man is able to gain control of nature. Adam the first is interested in just a single aspect of reality and asks one question only- "How does the cosmos function?" He is not fascinated by the question, "Why does the cosmos function at all?" Adam the first is overwhelmed by one quest, namely, to harness and dominate the elemental natural forces and to put them at his disposal. This practical interest arouses his will to learn the secrets of nature. He is completely utilitarian as far as motivation, teleology, design and methodology are concerned.

Adam II

While the cosmos provokes Adam the first to quest for power and control, thus making him ask the functional "how" question, Adam the second responds to the call of the cosmos by engaging in a different kind of cognitive gesture. He does not ask a single functional question. While Adam I is dynamic and creative, Adam II is receptive and beholds the world in its original dimensions. He looks for the image of God not in the mathematical formula or the natural relational law but in every beam of light, in every bud and blossom, in the morning breeze and the stillness of the starlit evening. In a word, Adam II explores not the scientific abstract universe but the irresistibly fascinating qualitative world where he establishes an intimate relation with God.

Adam I and Adam II

We have been describing both Adams typologically, as though they were irreconcilable, separate persons with disparate temperaments and orientations. Actually, there is only one Adam with oscillating tendencies. The man of faith, in actuality, moves regularly between the faith community and the work community, He never remains totally immersed in the immediate awareness of being in God's presence. There is a continuous alternation between the cosmic and the covenantal, both areas being willed and sanctioned by God, who wants man to live creatively in this world even as he devoutly participates in the "faith community". Adam I and Adam II are truly one person. In every one of us there abides the boldly creative and the devoutly submissive. Both tendencies are sanctioned by God. Rejection of either aspect of humanity is tantamount to a rejection of the Divine plan of creation.